

ปริมาณธาตุอาหารพืชในปุ๋ยเคมี การคำนวณเปรียบเทียบราคาปุ๋ย

ผลตกของปุ๋ยเคมีทุกชนิดประกอบด้วยตัวเลข 3 จำนวนเรียงกัน ตัวเลขแต่ละจำนวนแสดงปริมาณธาตุอาหารหลัก ได้แก่ ไนโตรเจน-ฟอสฟอรัส-โพแทสเซียม (เอ็น-พี-เค) ตามลำดับ เรียกว่า **สูตรปุ๋ย** มีหน่วยเปอร์เซ็นต์(%) โดยน้ำหนักทั้งหมดของปุ๋ย

ตัวอย่างเช่น ปุ๋ยสูตร 13-0-46 แสดงว่าปุ๋ยเคมีมีน้ำหนัก 100 กก. มีไนโตรเจน 13 กก.-ไม่มีฟอสฟอรัส-มีโพแทสเซียม 46 กก. ส่วนธาตุอาหารพืชตัวอื่นๆในปุ๋ยเคมี ผู้ผลิตจะระบุหรือไม่ก็ได้แต่ถ้าระบุ จะใส่ข้อมูลว่ามีธาตุอาหารรองและจุลธาตุอะไรบ้าง ในปริมาณ (%) เท่าไร
ถ้าเกษตรกรต้องการผสมปุ๋ยเคมีใช้เองเพราะปุ๋ยสูตรที่มีจำหน่ายในท้องตลาดไม่ตรงกับความต้องการ แนะนำให้ใช้แม่ปุ๋ยดังต่อไปนี้

- (1) ปุ๋ยไนโตรเจน (ปุ๋ยเอ็น) เช่น ปุ๋ยยูเรีย (46-0-0) ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต (21-0-0)
- (2) ปุ๋ยฟอสเฟต (ปุ๋ยพี) เช่น ปุ๋ยทริปเปิลซูเปอร์ฟอสเฟต (0-46-0) ปุ๋ยไดแอมโมเนียมฟอสเฟต หรือปุ๋ยแคป (18-46-0)
- (3) ปุ๋ยโพแทสเซียม (ปุ๋ยเค) เช่น ปุ๋ยโพแทสเซียมคลอไรด์ (0-0-60) ปุ๋ยโพแทสเซียมซัลเฟต (0-0-50)

การคำนวณราคาปุ๋ย

เกษตรกรส่วนใหญ่มักตัดสินใจเลือกซื้อปุ๋ยที่มีราคาต่อกระสอบถูกกว่า เพราะยังขาดความเข้าใจวิธีการคำนวณสำหรับใช้เปรียบเทียบราคาของปุ๋ยต่อน้ำหนักธาตุอาหารพืช 1 หน่วย (กก.)

การเปรียบเทียบราคาปุ๋ย 46-0-0 และปุ๋ย 21-0-0

1. ปุ๋ย 46-0-0 ราคาต้นละ 13,400 บาท

2. ปุ๋ย 21-0-0 ราคาต้นละ 8,000 บาท

วิธีคำนวณ

1. ปุ๋ย 46-0-0 หมายความว่า

ปุ๋ย 1,000 กก. มีไนโตรเจน 460 กก. ราคา = 13,400 บาท

เพราะฉะนั้น ไนโตรเจน 1 กก. ราคา = $\frac{13,400}{460} = 29.10$ บาท

460

2. ปุ๋ย 21-0-0 หมายความว่า

ปุ๋ย 1,000 กก. มีไนโตรเจน 210 กก. ราคา = 8,000 บาท

เพราะฉะนั้น ไนโตรเจน 1 กก. ราคา = $\frac{8,000}{210} = 38.10$ บาท

210

ดังนั้น ปุ๋ย 21-0-0 จึงมีราคาแพงกว่าปุ๋ย 46-0-0

ตราภูเขาไฟ

การเปรียบเทียบราคาปุ๋ย 15-15-15 และปุ๋ย 16-20-0

1. ปุ๋ย 15-15-15 ราคาตันละ 12,000 บาท

2. ปุ๋ย 16-20-0 ราคาตันละ 11,000 บาท

วิธีคำนวณ

1. ปุ๋ย 15-15-15 หมายความว่า

ปุ๋ย 1,000 กก. มีธาตุอาหารพืช 450 กก. ราคา = 12,000 บาท

เพราะฉะนั้น ธาตุอาหารพืช 1 กก. ราคา $\frac{12,000}{450} = 26.60$ บาท

2. ปุ๋ย 16-20-0 ราคาตันละ 11,000 บาท

ปุ๋ย 1,000 กก. มีธาตุอาหารพืช 360 กก. ราคา 11,000 บาท

เพราะฉะนั้น ธาตุอาหารพืช 1 กก. ราคา $\frac{11,000}{360} = 30.55$ บาท

ดังนั้น ปุ๋ย 16-20-0 จึงมีราคาแพงกว่า 15-15-15

การคำนวณราคาธาตุอาหารพืชในปุ๋ยอินทรีย์

ปุ๋ยอินทรีย์ (2-1-1) ราคาตันละ 3,000 บาท

วิธีคำนวณ

ปุ๋ยอินทรีย์ 1,000 กก. มีธาตุอาหารพืช 40 กก. ราคา 3,000 บาท

เพราะฉะนั้น ธาตุอาหารพืช 1 กก. ราคา = $\frac{3,000}{40} = 75$ บาท

ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบราคาต่อหน่วยธาตุอาหารพืช ปุ๋ยอินทรีย์จะมีราคาแพงกว่าปุ๋ยเคมีมาก ส่วนธาตุอาหารทั้งหมด 40 กก. ในปุ๋ยอินทรีย์ 1 ตัน พืชไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งหมดได้ทันที ต้องผ่านกระบวนการย่อยสลายของจุลินทรีย์ เปลี่ยนจากรูปอินทรีย์สารเป็นอนินทรีย์สารก่อน พืชจึงดูดไปใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งอัตราการย่อยสลายนี้ช้ามาก ปุ๋ยอินทรีย์จึงปลดปล่อยธาตุอาหารพืชออกมาในปีแรกเพียงร้อยละ 10-20 เท่านั้น

ใส่ปุ๋ยให้ถูกกับชนิดของพืชที่ปลูก ใส่ปุ๋ยให้ถูกกับชนิดของดิน ใส่ปุ๋ยในปริมาณที่เหมาะสม ใส่ปุ๋ยให้พืชในขณะที่พืชต้องการ ใส่ปุ๋ยให้พืชตรงจุดที่พืชสามารถดึงดูดไปใช้ประโยชน์ได้ง่ายที่สุดและเร็วที่สุด

อาหารเสริมทุกสูตร ในตราภูเขาไฟ ประกอบพร้อมด้วยธาตุอาหารหลัก ธาตุอาหารรอง ธาตุอาหารเสริม และอินทรีย์วัตถุที่จำเป็นต่อพืชในการปรับปรุงโครงสร้างของดินให้ดีขึ้น